

Analyse

Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen for personer i pensionsalderen

Af Nadja Christine Andersen

En række politiske tiltag har de sidste ti år haft til hensigt at få flere ældre i pensionsalderen til, at forsætte med at arbejde. Formålet med denne analyse er at se på udviklingen i arbejdsmarkedstilknytningen for personer i pensionsalderen. I notatet belyses beskæftigelsesfrekvensen, der angiver andelen af personer i den givne alder, som er i arbejde.

Den 29. september 2014

Sags ID: PRJ-2014-00029

Dok.ID: 1875911

Nadja Christine Andersen

NCA@kl.dk

Telefon 3370 3360

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 1/10

Analysens hovedkonklusioner

- Langt flere mænd end kvinder vælger at arbejde efter pensionsalderen. I 2012 var 26,8 pct. af de 66-årige mænd stadig i arbejde, mens det gjaldt 12,2 pct. af kvinderne.
- I det seneste årti har der været en klar tendens til, at flere udskyder tilbagetrækningen til pension. Stigningen i beskæftigelsesfrekvensen skyldes udelukkende, at en langt større andel af kvinderne er begyndt at blive længere tid på arbejdsmarkedet. Mændene har fra 2006 til 2012 ikke ændret adfærd med hensyn til deres arbejdsmarkedstilknytning.
- I 2012 havde de 68-årige (årgang 1944) samme beskæftigelsesfrekvens som de 67-årige (årgang 1941) havde i 2008.
- Det er i langt højere grad personer med høje indkomster og personer med en lang videregående uddannelse, der vælger at arbejde efter pensionsalderen. Mens personer, der har haft en relativ lille indkomst er gået på pension.

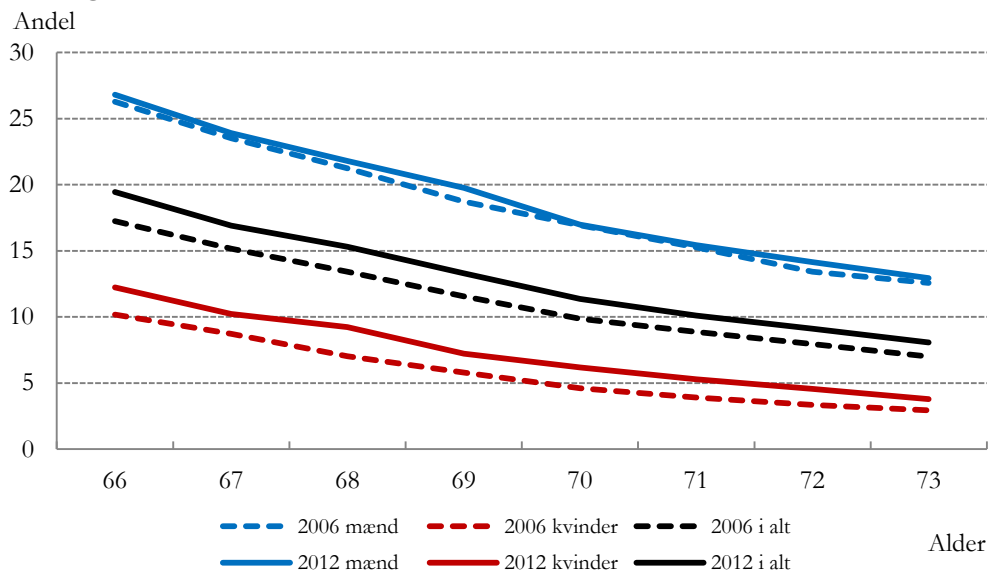
Udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen

I november 2012 er 19,4 pct. af de 66-årige i beskæftigelse. Det er 2,2 pct.-point flere end i 2006, *jf. figur 1*. Beskæftigelsesfrekvensen er faldende fra personer indtræder i pensionsalderen som 66-årige til de bliver 73 år. I 2012 var beskæftigelsesfrekvensen 8 pct. for de 73-årige, det er 1 pct.-point højere end i 2006. Beskæftigelsesfrekvensen er samlet steget for alle aldre (66-73 år) i perioden 2006-2012.

Langt flere mænd end kvinder vælger at arbejde efter pensionsalderen, *jf. figur 1*. I 2012 var 26,8 pct. af de 66-årige mænd stadig i arbejde, mens det gjaldt 12,2 pct. af kvinderne. Som 73-årige er det 12,9 pct. af mændene, der er i beskæftigelse, mens det er 3,8 pct. af kvinderne.

Mændenes beskæftigelsesfrekvens har stort set ikke forandret sig fra 2006 til 2012, *jf. figur 1*. Derimod er kvindernes beskæftigelsesfrekvens steget i perioden. Det betyder, at den samlede stigning i beskæftigelsesfrekvensen udelukkende skyldes kvindernes øgede aktivitet på arbejdsmarkedet.

Figur 1 Beskæftigelsesfrekvensen for personer i pensionsalderen, november 2006 og 2012

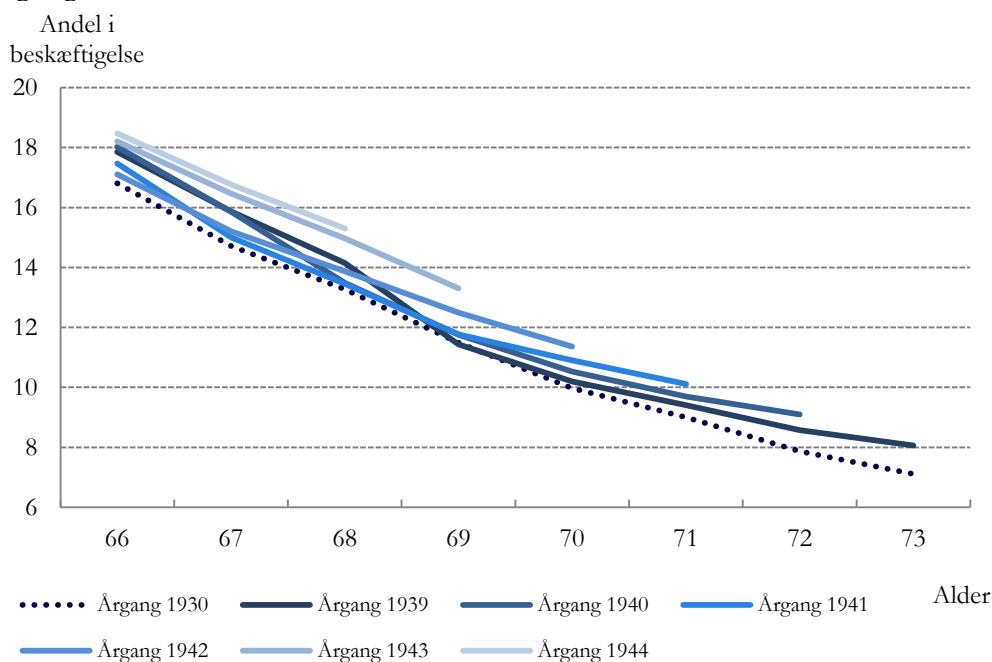
Anm.: Definition på beskæftigelse ses i boks 1.

Kilde: KL's egne beregninger baseret på registerdata

I figur 2 er årgangenes beskæftigelsesfrekvens vist. Ældre årgange er markeret ved mørkere farver, mens yngre årgange er vist med lyse farver. De sidste par år har flere i de nyeste årgange udskudt tilbagetrækningen til pension og er blevet længere på arbejdsmarkedet.

For årgang 1944 var 15 pct. fortsat i beskæftigelse som 68-årig, mens for årgang 1941 var beskæftigelsesfrekvensen 15 pct. som 67-årig, *jf. figur 2*. Der ses ikke samme klare tendens for årgangene ældre end årgang 1941 i alderen 66 til 69 år. For personer ældre end 69 år er beskæftigelsesfrekvensen for hver ny årgang steget frem til alderen 73.

Figur 2 Beskæftigelsesfrekvensen for personer i pensionsalderen fordelt på årgange

Anm.: Definition på beskæftigelse ses i boks 1. Årgang 1930 (66 år i 1996) er stiplet, fordi denne årgang i perioden har været påvirket af ændret pensionsregler som de andre årgange ikke har. For årgangene 1939-1944, som blev 66 år i perioden 2005-2010, er opgørelserne fuldt sammenlignelige.

Kilde: KL's egne beregninger baseret på registerdata.

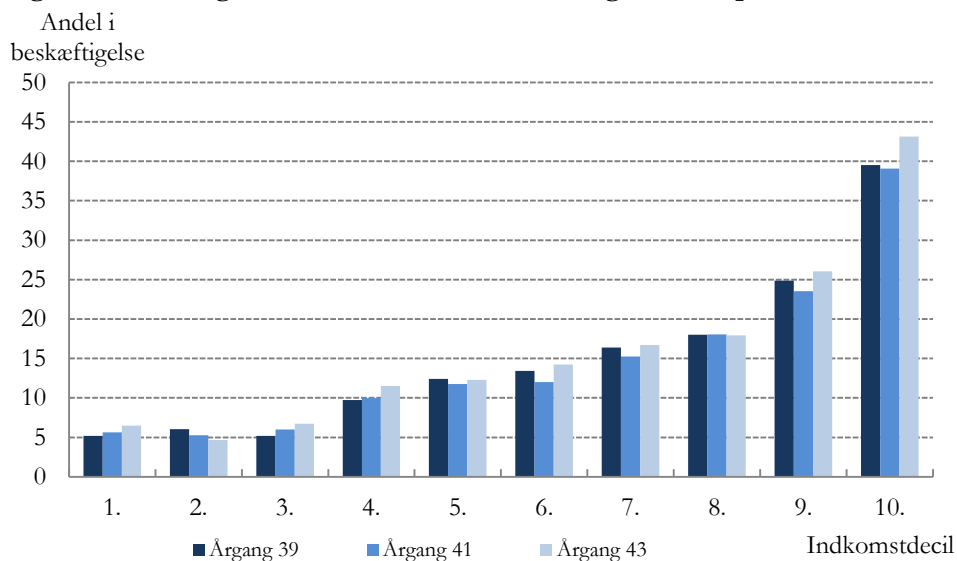
Indkomsten før og under pensionsalderen har betydning

Det er i højere grad personer med et relativt højt indkomstniveau før pensionsalderen, der vælger at forsætte med at arbejde, *jf. figur 3*. 43 pct. af årgang 1943, der havde en indkomst svarende til 10. indkomstdecil som 57-59-årig, arbejdede i pensionsalderen. For 9. indkomstdecil var det 26 pct. som fortsat var i beskæftigelse.

En relativ lille andel af personerne i 1., 2. og 3. indkomstdecil vælger at blive på arbejdsmarkedet. På trods af, at disse grupper har relativt stor gevinst ved at fortsætte på arbejdsmarkedet som følge af ordningen med opsat folkepension fra 2004.¹

Fra årgang 1939 til årgang 1943 har der været en udvikling mod, at en større andel af de bedst lønede personer, har valgt at blive på arbejdsmarkedet. Samme udvikling ses ikke for de andre indkomstdeciler, *jf. figur 3*.

Figur 3 Beskæftigelsesfrekvens for de 66-69-årige fordelt på indkomstdecil

Anm.: Definition på beskæftigelse ses i boks 1. Beskæftigelsesfrekvensen er beregnet som et gennemsnit for de 66-69-årige. Indkomstdecilerne er beregnet som et gennemsnit, da de 66-69-årige var 57-59 år.

Kilde: KL's egne beregninger baseret på registerdata

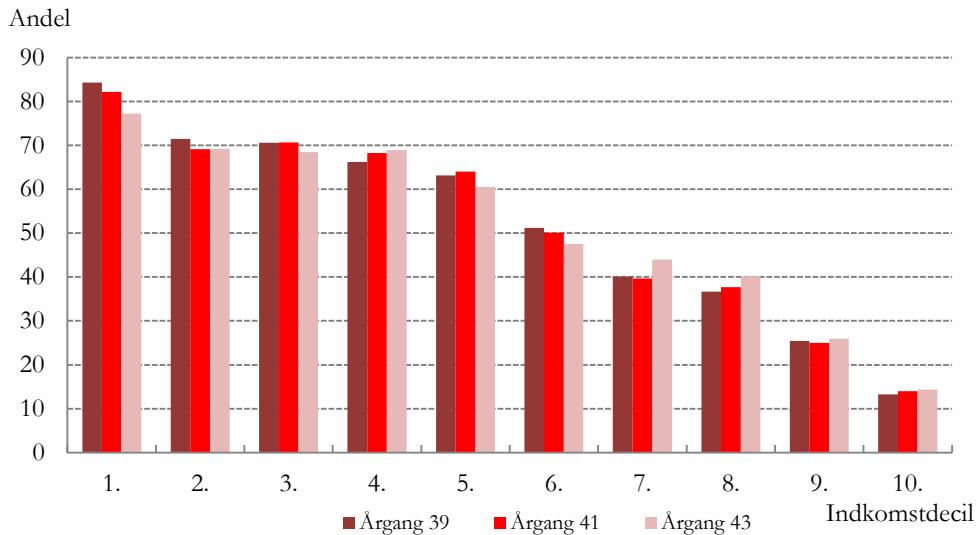
Kvinderne udgør en stor andel af personerne med de laveste indkomster, *jf. figur 4*. For årgang 1939 udgjorde kvinderne knap 84 pct. af de 10 pct. med de laveste indkomster, og for årgang 1943 udgjorde kvinderne 77 pct. af personerne med laveste indkomst.

Kvinderne udgør omvendt en lav andel af dem med de største indkomster, *jf. figur 4*. Kvinderne udgør omkring 14 pct. af de 10 pct. med de højeste indkomster.

¹ 1. juli 2004 blev ordningen opsat folkepension indført. Ordningen giver mulighed for, at personer med ret til folkepension, kan vælge at blive på arbejdsmarkedet, mod at få et tillæg til pensionen, når de pensionerer sig.

I løbet af fire årgange har der været en udvikling mod, at kvinderne udgør en mindre andel af de 10 pct. med de laveste indkomster og en større andel af de 10 pct. med de højeste indkomster. Disse ændringer i kønsfordelingen kan være med til at forklare, hvorfor kvindernes beskæftigelsesfrekvens er steget, *jf. figur 1*.

Figur 4 Kvindeandel blandt 66-69-årige fordelt på indkomstdeciler

Anm.: Indkomstdecilerne er beregnet som et gennemsnit, da de 66-69-årige var 57-59 år.

Kilde: KL's egne beregninger baseret på registerdata

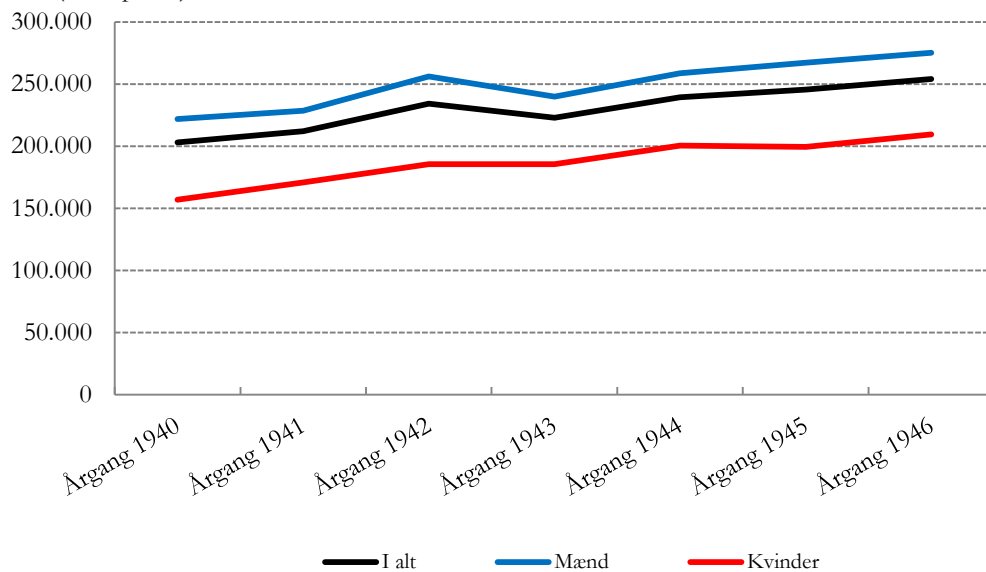
I løbet af årgangene fra 1940 til 1946 har der været en stigning i den gennemsnitlige indkomst for de ældre, der har valgt at forsætte med at arbejde som 66-årige, *jf. figur 5*. Da årgang 1940 i 2006 var 66 år havde de beskæftigede i gennemsnit en indkomst på 200.000, i 2012, da årgang 1946 var 66 år, havde de i gennemsnit en indkomst på godt 250.000 kr. Det er en stigning på 25 pct.

Stigningen i den gennemsnitlige indkomst fra årgang 1940 til årgang 1946 skyldes både en stigning i indkomsten blandt mændene og kvinderne. Kvinderne har haft den største stigning med 34 pct., mens mændene har haft en stigning på 24 pct. Forskellen i indkomstniveauet er dermed blevet mindre over årgangene.

For årgang 1946 var der en forskel på 65.000 kr. mellem kvinder og mænd. Kvinderne havde i gennemsnit en indkomst på 210.000 kr. og mændene havde i gennemsnit en indkomst på 275.000 kr.

Figur 5 Gennemsnitlig indkomst for de beskæftigede 66-årige

Kr. (2012-priser)

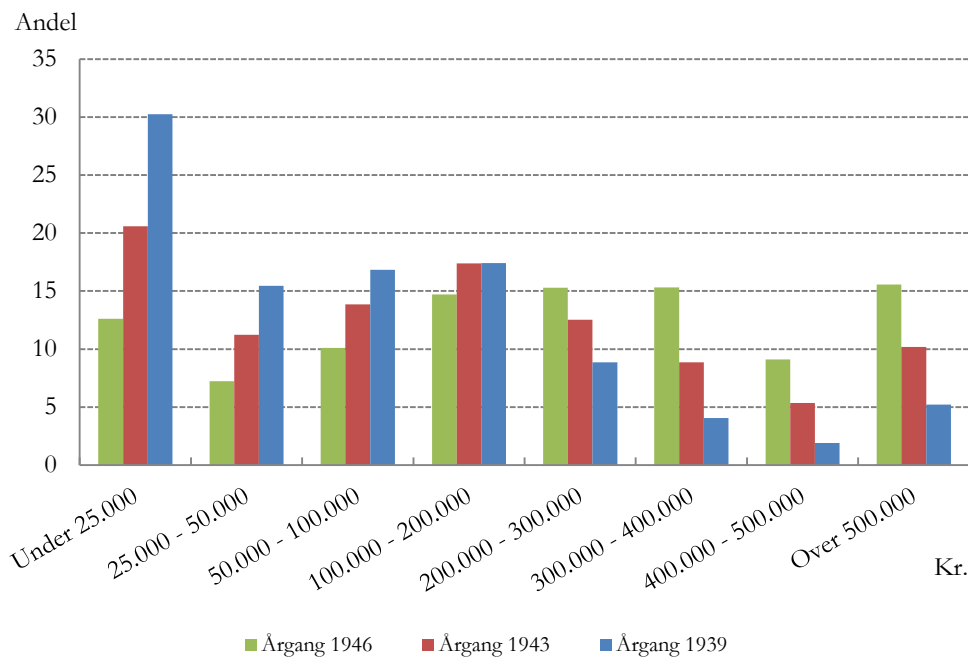

Anm.: Indkomst er defineret som lønmodtageres indkomst og selvstændiges virksomhedsoverskud. Personer med en indkomst, der ligger i 1. og 100. percentil er fjernet fra populationen, pga. ekstreme observationer. I 2012 var årgang 1946 66 år, for årgang 1940 var det i år 2006.

Kilde: KL's egne beregninger baseret på registerdata og lønindeks fra Danmarks Statistik – Statistikbanken.dk.

Jo ældre de beskæftigede personer i pensionsalderen bliver, desto mindre er deres indkomst, *jf. figur 6*. En større andel af de beskæftigede i årgang 1946 har en indkomst på over 200.000 kr. sammenlignet med årgang 1943 og 1939. 30 pct. af de beskæftigede fra årgang 1939 tjener under 25.000 kr., mens det for de beskæftigede fra årgang 1946 er 13 pct. 16 pct. af årgang 1946 har en indkomst på over en halv million kr., mens det for årgang 1939 er 5,2 pct.

Figur 6 Indkomstfordeling for de beskæftigede, 2012

Anm.: Indkomst er defineret som lønmodtageres indkomst og selvstændiges virksomhedsoverskud. I 2012 var årgang 1946 66 år, årgang 1943 69 år og årgang 1939 73 år.

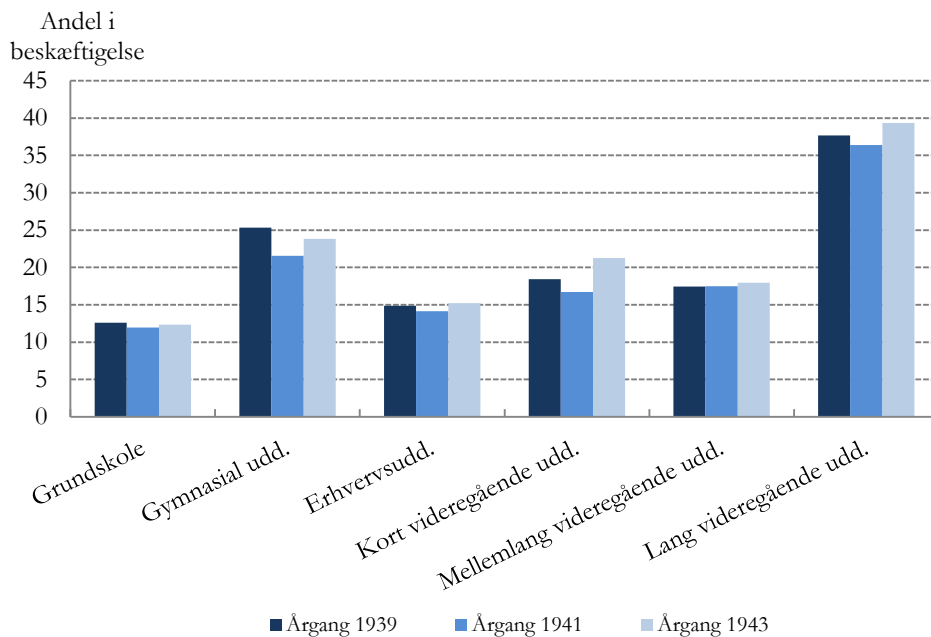
Kilde: KL's egne beregninger baseret på registerdata

Uddannelsesniveaulet har betydning

Personer med en lang videregående uddannelse vælger generelt at arbejde i længere tid end alle andre uddannelsesgrupper, *jf. figur 7*. Knap 40 pct. af årgang 1943 har i gennemsnit valgt at arbejde som 66-69-årig. Derimod er det godt 12 pct. af personerne med en grundskole som højest fuldførte uddannelse, der i gennemsnit forsætter på arbejdsmarkedet som 66-69-årig.

Fra årgang 1939 til årgang 1943 har der været en udvikling mod, at en større andel af personer med en kort og lang videregående uddannelse er i beskæftigelse efter pensionsalderen. Færre personer med en gymnasial uddannelse vælger derimod at fortsætte på arbejdsmarkedet. Mens der stort set ingen udvikling har været i beskæftigelsesfrekvensen for personer med en grundskole, erhvervsuddannelse eller mellemlang videregående uddannelse som højest fuldført uddannelse.

Figur 7 Beskæftigelsesfrekvens for de 66-69-årige fordelt på højest fuldført uddannelse

Anm.: Definition på beskæftigelse ses i boks 1. Beskæftigelsesfrekvensen er beregnet som et gennemsnit for de 66-69-årige.

Kilde: KL's egne beregninger baseret på registerdata

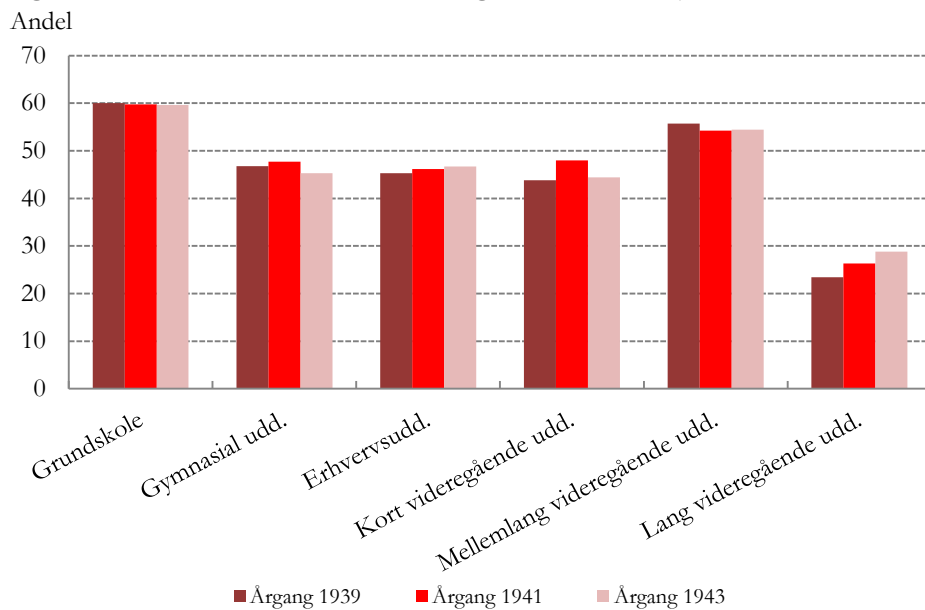
Kvinderne udgør den største andel af personerne med en grundskole og mellemlang videregående uddannelse. For alle årgangene udgør kvinderne 60 pct. af personerne med en grundskole som højest fuldført uddannelse. Den høje andel af kvinder med en kort uddannelse og den lave beskæftigelsesfrekvens blandt denne gruppe er med til at forklare kvindernes lave beskæftigelsesfrekvens, *jf. figur 7* og *8*.

Kvinderne udgør derimod en lav andel af personerne med en lang videregående uddannelse, *jf. figur 6*. Knap 30 pct. af personerne med en lang videregående uddannelse er kvinder. Da personer med en lang videregående uddannelse generelt bliver længere tid på arbejdsmarkedet, *jf. figur 7*, og kvinderne udgør en lav andel af dem, er det med til at forklare kvindernes lave beskæftigelsesfrekvens.

I løbet af fire årgange har der været en udvikling mod, at kvinderne udgør en større andel af personerne med en lang videregående uddannelse. Disse ændringer i kønnenes fordeling kan være med til at forklare, hvorfor kvindernes beskæftigelsesfrekvens er steget, *jf. figur 1*.

Figur 8 Kvindeandel blandt 66-69-årige fordelt på højest fuldført uddannelse

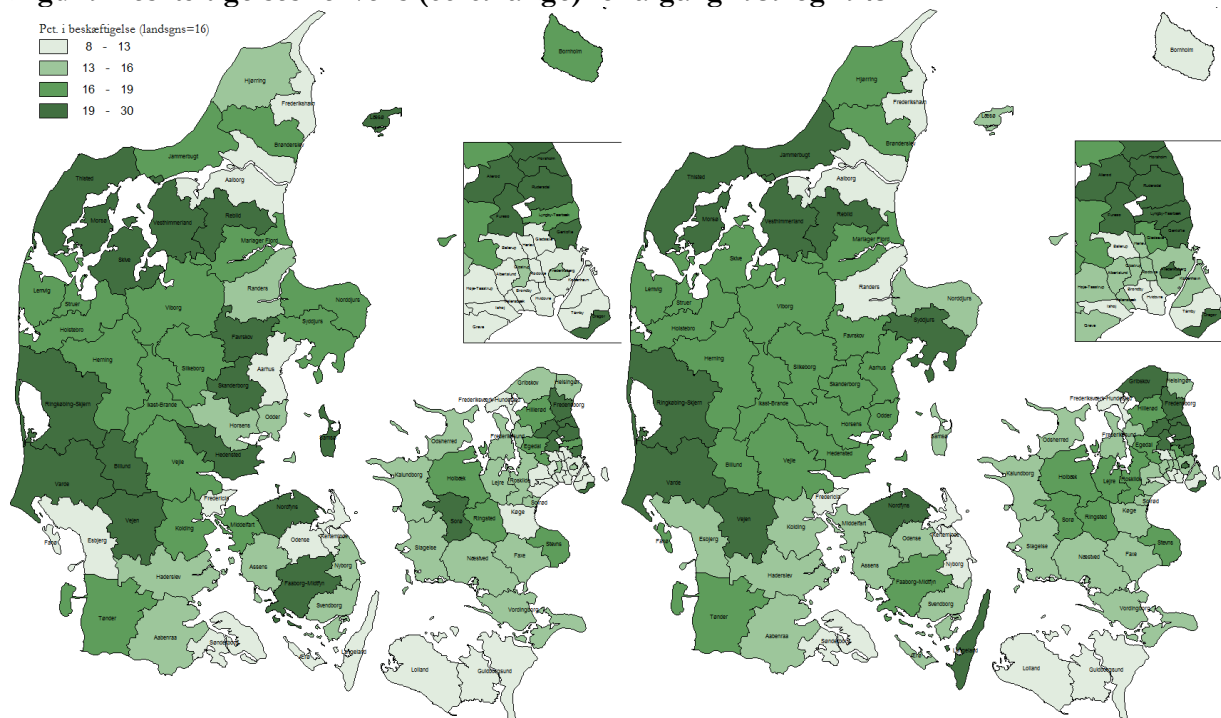

Kilde: KL's egne beregninger baseret på registerdata

Geografiske forskelle

Det er især de vestjyske og nordsjællandske kommuner, der har en høj andel af personer i pensionsalderen, der forsætter med at arbejde, *jf. figur 9*. København, Frederiksberg og Aarhus Kommuner har i løbet af de fire årgange fået en højere beskæftigelsesfrekvens. Også mindre kommuner har fået en højere beskæftigelsesfrekvens, som fx Langeland, Jammerbugt og Syddjurs Kommuner.

Figur 9 Beskæftigelsesfrekvens (66-69-årige) for årgang 1939 og 1943

Anm.: Definition på beskæftigelse ses i boks 1.

Kilde: KL's egne beregninger baseret på registerdata

Boks 1 Definition på beskæftigelse for personer i pensionalderen

Beskæftigelse er defineret ud fra Den Registerbaseret Arbejdsmarkedsstatistik (RAS). Statistikken er en årlig individbaseret opgørelse af befolkningens arbejdsmarkedstilknytning den sidste arbejdsdag i november. De beskæftigede er defineret som:

- Lønmodtagere
- Selvstændige
- Medarbejdende ægtefæller

I analysen er det individernes 1. prioritering, der anvendes som deres socioøkonomiske status. I 2009 er der databrud i RAS-statistikken, hvilket har påvirket beskæftigelsesniveauet i en nedadgående retning.

Kilde: Danmarks Statistik, dst.dk